ЗАКЛЮЧЕННЯ

Таким чином, отримані результати свідчать про те, що різні функції організму гандболісток 15-16 років суттєво змінюються у зв`язку із змінами гормонального статусу на протязі МЦ. II та IV фази характеризуються оптимальним психофізіологічним станом та можливостями найліпшого прояву спеціальної працездатності. Перерозподіл обсягу та спрямованості фізичних навантажень дасть можливість тренеру правильно комплектувати склад команди на період змагань, зберігши при цьому здоров'я спортсменки, підвищуючи можливості росту її спортивних досягнень.

ЛІТЕРАТУРА

1. *Вихляева В.М. с соавт. Руководство по эндокринной гинекологии. – М.: Мед. информ. агенство, 1997. – С. 97-110.*
2. *Волосович А.Г., Бухтий Л.Г. Использование уровня проявления психофизиолог. показателей в качестве критерия подготовленности гандболистов: Тез. докл. факульт. научно-практ. конф. – Киев, 1994. – С.32-33.*
3. *Макаренко Н.В. Теоретические основы и методики профессионального отбора военных специалистов / НИИ проблем военной медицины Украинской военно-мед. академии. – Киев, 1996. – С. 23-33, 172, 184-187.*
4. *Шахлина Л.Г. Женщины и спорт на рубеже третьего тысячелетия // Наука в олимпийском спорте: [Женщина и спорт] – 2000.– Спец. вып. – С.10-21.*
5. *Shakhlina L. Physical Fitness and Work Capacity of Femal Athletes in the Cours of Menstrual cycle. The second scientific international conference for women sport "Women and Child. Future vision from a sport perspective". Egypt, 1997, p. 102-112.*

PSYCHO-PHSIOLOGICAL CONDITION AS A FACTOR WHICH INFLUENCES SPECIAL PREPARATION OF SPORTSWOMENSPECIALIZING IN HANDBALL AGED 15 – 16

HANNA GANZHA

National University of Physical Education and Sport of Ukraine

The issues of the impact of hormonal changes in the organisms of 15-16 years old sportswomen specializing in handball on their psycho-physiological conditions and special functional abilities are considered in this work. These peculiarities permit to individualise the pedagogical effect in the process of training and competitive activities.

СТАН ФІЗИЧНОГО РОЗВИТКУ ДІТЕЙ ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ ІЗ ЗАТРИМКОЮ ПСИХІЧНОГО РОЗВИТКУ

СВІТЛАНА ГВОЗДЕЦЬКА

Сумський державний педагогічний університет ім. А.С.Макаренка

Важливе місце в ряді соціальних проблем займає в наш час проблема виховання і навчання дітей з порушенням розвитку.

В Україні, як і в усьому світі, помітна тенденція до збільшення кількості аномальних дітей. Так, діти з вадами розвитку, які виховувались у спеціалізованих дошкільних дитячих закладах Сумської області, за статистикою в 1999 році складали 459, а вже в 2000 році – 662. Збільшення кількості таких дітей, причиною якого є негативний вплив різних екологічних, соціально-економічних, культурно-психологічних та інших факторів, обумовлює важливість і необхідність вдосконалення традиційних і пошук нових методів і форм корекційно-педагогічної роботи з такими дітьми.

У комплексній проблемі виховання і навчання дошкільників з вадами розвитку важливе місце займає правильне та своєчасне визначення структури дефекту і клінічна характеристика дітей з затримкою та порушенням розумового і психічного розвитку.

Велике значення у корекційній роботі з дітьми, які мають відхилення у розвитку, набувають фізичні вправи, за допомогою яких усуваються недоліки фізичного розвитку та формування особистості в цілому [4, 5]. Починати таку корекційну роботу необхідно з раннього віку, інакше буде прогаяний час активного впливу з метою забезпечення корекції та компенсації порушених функцій [1, 2, 3, 5].

Дошкільний вік вважається найважливішим періодом у процесі росту та розвитку дитини. В цьому віці найбільш інтенсивно розвиваються різноманітні якості, в тому числі і фізичні, які необхідні для ефективної участі в різноманітних формах рухової активності. Відомо, що нормальний руховий режим надає необхідних умов для розвитку психічних функцій і інтелектуальних здібностей дитини. Це важливо не тільки для нормально розвинутих дітей, але, особливо, для тих, які мають вади психічного розвитку. Тому, рання корекція вад розвитку дитини, останнім часом, набуває все більшого значення і стає однією з головних проблем спеціальної педагогіки як у нашій країні, так і в усьому світі.

У наших дослідженнях брали участь діти четвертого року навчання (6 років) із затримкою психічного розвитку (ЗПР), які виховувалися в спеціалізованому дитячому садку №34 м. Суми.

Дане дослідження мало за мету вивчення показників фізичного розвитку дітей дошкільного віку з ЗПР. Для реалізації поставленої мети вирішувалися наступні завдання:

1. Визначити рівень фізичного розвитку дітей дошкільного віку з ЗПР.
2. Проаналізувати фізичний стан дітей дошкільного віку з ЗПР з їх нормально розвинутими однолітками.
3. Розробити корекційну програму для покращення фізичного стану дітей дошкільного віку з ЗПР.

У роботі були використані такі методи дослідження: антропометричні, фізіометричні, тестування, методи математичної статистики. Антропометричні показники включали в себе вимірювання зросту, ваги, окружності грудної клітини. Показники пульсу вимірювалися за загальноприйнятою методикою.

Тестування рівня фізичного розвитку проводилося за методикою Черніченко Ю.К. (1998) при цьому визначали: швидкість (швидкість пробігання 10-метрового відрізку з високого старту і з ходу, швидкість пробігання 30-метрового відрізку з високого старту), швидкісно-силові здібності (стрибок у довжину з місця, кидок набивного м'яча масою 1кг, з вихідного положення: сид, ноги нарізно), гнучкість (нахил уперед, з вихідного положення: сид, ноги разом, самостійно та за допомогою дослідника; нахил уперед, з вихідного положення: сид, ноги нарізно, самостійно та за допомогою дослідника; викрут у плечових суглобах).

Отримані результати фізичного розвитку дітей дошкільного віку з ЗПР, які представлені в таблиці 1, свідчать про те, що у цих дітей спостерігається відхилення показників фізичного розвитку, порівняно з аналогічними показниками їх нормально розвинутих однолітків.

Таблиця 1

Показники фізичного розвитку дітей дошкільного віку з ЗПР

Випробування	Результат	Показники норми	Відхилення від середньо-статистичних показників норми
Зріст (см)	117,2 ±0,69	117,42	-0,17
Вага (кг)	19,5±0,3	22,57	-3,03

Випробування	Результат	Показники норми	Відхилення від середньо-статистичних показників норми
Окружність грудної клітини (см)	55,9 ±0,33	58,63	-2,7
Частота серцевих скорочень (уд./сек)	93,6 ±0,42	91,7	-0,19
Біг на 10 метрів з високого старту (сек)	3,66 ±0,24	2,9	-1,33
Біг на 30 метрів з високого старту (сек)	8,27± 0,42	7,6	-0,72
Стрибок в довжину з місця (м)	0,62± 0,2	0,92	-0,09
Метання набивного м'яча (м)	1,27± 0,09	1,9	-0,67

Із вище зазначеного можна зробити висновок, що антропометричні показники дітей з ЗПР не відповідають середньому показнику норми, а наближаються до низького рівня фізичного розвитку цих дітей.

При дослідженні швидкості у двох вправах (біг на 10 метрів з високого старту і біг на 30 метрів зходу) виявлений недостатній розвиток рухової реакції у дітей з ЗПР.

У процесі досліджень також вивчався рівень гнучкості дітей з ЗПР. При цьому ми отримали такі результати: нахил уперед з вихідного положення сид, ноги разом становить – 2,5±0,45 см., нахил уперед, з вихідного положення: сид, ноги разом за допомогою вихователя - 3,58±0,42 см., нахил уперед, з вихідного положення: сид, ноги нарізно - 0,25±0,55 см., нахил уперед, з вихідного положення: сид, ноги нарізно за допомогою вихователя становить 2,16±0,4 см., викрут у плечових суглобах - 76,7±0,59 см.

Аналізуючи ці показники можна зробити висновок, що діти з ЗПР мають недостатню гнучість для свого віку. Результати дослідження показали, що при виконанні вправ на гнучість за допомогою викладача показники кращі, ніж при виконанні цих вправ без допомоги.

В процесі дослідження нами була опрацьована навчальна програма з фізичної культури для спеціальних дошкільних закладів і запропонована програма корекції фізичної підготовленості дітей дошкільного віку з ЗПР, яка включає в себе ранкову гігієнічну гімнастику, комплекси фізичних вправ (гімнастичні, швидкісно-силові, координаційні, для дрібної і грубої моторики рук та інші), естафети, ігри.

У результаті проведених досліджень виявлено низький рівень фізичного розвитку дітей дошкільного віку з ЗПР. Запропонована програма корекції занять з фізичної культури дасть змогу досягти нормального рівня фізичного розвитку, але за умови правильного та диференційованого підходу працівниками дитячих закладів до навчання і виховання цих дітей. Таким чином, діти з ЗПР зможуть навчатися в загальноосвітніх школах на рівні з своїми однолітками і стати повноцінними громадянами нашої держави.

ЛІТЕРАТУРА

1. *Діти з затримкою психічного розвитку та їх навчання / Під ред. Ільяшенко Т.Д., Бастун Н.І., Сак Т.В. – К.: ІЗМН, 1997.*

2. *Дубровский В.И. Основные проблемы ранней диагностики и ранней коррекции нарушений развития // Дефектология, 1994. - № 1.*

3. *Мастюкова Е.М. Клиническая диагностика в комплексной оценке психомоторного развития и прогноза детей с отклонениями в развитии // Дефектология, 1996. - № 5.*
4. *Самылычев А.С. Физическое развитие учащихся вспомогательной школы // Дефектология, 1994. - № 1.*
5. *Сермеев Б.В. Пути повышения эффективности физического воспитания детей с отклонениями в развитии // Дефектология, 1990. - №4.*

A STATE OF PHYSICAL DEVELOPMENT OF MENTALLYDEFECTIVE PRE-SCHOOL-AGE CHILDREN

SVETLANA GVOZDYETSKAYA
Sumy State Pedagogical University

This work represents the information about the level of physical development of mentallydefective pre-school-age children and the results of analysis in which the physical state of these children was compared with the state of normally developing children. As a result of the performed tests, a low level of physical development of mentally defective pre-school-age children was revealed.

ИЗУЧЕНИЕ ВЛИЯНИЯ РАЗЛИЧНЫХ ВИДОВ СПОРТИВНОЙ ДЕЯТЕЛЬНОСТИ НА ПСИХОФИЗИЧЕСКОЕ СОСТОЯНИЕ ДЕЗАДАПТИРОВАННЫХ ПОДРОСТКОВ

М.Н.ЖУКОВ, В.А.КАБАЧКОВ, В.А.КУРЕНЦОВ,
О.В.ТИУНОВА, Е.Р.КУВАЛДИН

ВНИИФК, Центр организационно-методического обеспечения физического воспитания Московского комитета образования, Ярославский педагогический университет

Экономическая нестабильность приводит к социальной напряженности в обществе и создает качественно новые трудности в сфере социализации молодежи. В условиях социально-экономического кризиса особенно трудно приходится детям и подросткам с их еще неустоявшимся нравственным опытом, подвижной нервной системой. Специфика подросткового возраста делает его представителей особенно чувствительными к различного рода социальным деформациям в окружающей среде. К педагогическим ошибкам воспитателей, которые приводят к негативным последствиям в области воспитания, формирования у подростков отрицательных черт характера, к совершению ими вначале правонарушений, а в последствии и прямых преступлений. Наибольшую тревогу в криминальном плане вызывают дети и подростки, относящиеся к группе социального риска.

Самый эффективный путь предупреждения преступности, снижения количества существующих или потенциальных правонарушений, как считают А.И.Михеев (1969); Ю.И.Зотов (1983); С.А.Беличева (1989-1993) Г.И.Меньковский (1992); В.А.Кабачков (1993-1998) и др., является приобщение детей и подростков к социально-значимым видам деятельности и, в том числе, к занятиям физической культурой и спортом.

Целесообразность использования средств и методов физического воспитания в профилактической работе с детьми группы социального риска обусловлена накоплением обширных теоретических и экспериментальных данных о потенциале физической культуры в этом процессе, как одной из эффективных форм организации досуга молодежи, отвлечения их от криминальной Среды. Так, за последние годы выявлена возможность предупреждения асоциального поведения учащихся в ходе школьного учебного процесса (В.Е.Крылов,1993); в условиях деятельности трудовых и спортивных лагерей (В.Г.Баженов, 1975; И.А.Невский, 1982); в процессе занятий различными видами спорта (А.И.Михеев, 1969; Ю.И.Зотов, 1973). Изучалось влияние специально подобранных физических упражнений на коррекцию